Yttrande från Europeiska regionkommittén – Rättsakter som föreskriver tillämpning av det föreskrivande förfarandet med kontroll

(2018/C 164/14)

Föredragande:	François Decoster (FR–ALDE), ledamot, regionfullmäktige, Hauts-de-France
Referensdokument:	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om anpassning till artiklarna 290 och 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt av ett antal rättsakter som föreskriver tillämpning av det föreskrivande förfarandet med kontroll COM(2016) 799 final, 2016/0400 (COD)

POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. Europeiska unionen måste ha genomförandebefogenheter så att den kan bistå lagstiftaren i de mest tekniska aspekterna av dess uppdrag och sålunda möjliggöra en enhetlig och snabb tillämpning av EU-lagstiftningen inom unionen.

2. I detta sammanhang understryker kommittén att detta genomförande måste vara begränsat till icke väsentliga delar av lagstiftningsakterna och ske så öppet som möjligt, under överinseende av lagstiftaren, Europaparlamentet och rådet, medlemsstaterna och de lokala och regionala myndigheterna.

3. ReK framhåller att medlemsstaterna är ansvariga för genomförandet av EU-lagstiftningen, att den mycket ofta genomförs på lokal och regional nivå och att deras deltagande i genomförandet av EU:s lagstiftningsakter därför är en demokratisk och praktisk nödvändighet.

4. Kommittén upprepar sitt stöd för de reformer av kommittésystemet som infördes genom Lissabonfördraget och inrättandet av två system för delegerade akter och genomförandeakter som regleras i artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget. De delegerade akterna ersätter det tidigare föreskrivande förfarandet med kontroll, som tillämpades på de politiskt mest känsliga områdena såsom miljö, jordbruk, finansiella tjänster och hälsa.

5. ReK stöder ändringen av de befintliga grundläggande rättsakter som omfattas av detta förslag, så att hänvisningarna i dem till det föreskrivande förfarandet med kontroll ersätts med hänvisningar till artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget.

6. Kommittén stöder det ändrade tillvägagångssätt som kommissionen valt i förhållande till sitt förslag från 2013: Kommissionen vill inte längre generellt fastställa att hänvisningarna till det föreskrivande förfarandet med kontroll i de grundläggande rättsakterna ska förstås som hänvisningar till artikel 290 eller artikel 291. Enligt detta tillvägagångssätt skulle man alltid ha varit tvungen att läsa varje enskild grundläggande rättsakt tillsammans med den tillämpliga förordningen, om den hade antagits. Det är bättre att ändra varje berörd grundläggande rättsakt.

7. När det gäller befogenheternas varaktighet stöder ReK kommissionens ståndpunkt att de bör löpa på obestämd tid, eftersom lagstiftaren har möjlighet att när som helst upphäva en befogenhet. Att fastställa denna befogenhet till fem år och införa ett krav på att kommissionen ska lägga fram en rapport innan befogenheterna automatiskt kan förnyas skulle innebära att kommissionen fem år efter antagandet av det aktuella förslaget skulle bli tvungen att utarbeta rapporter om alla rättsakter, vilket skulle medföra en betydande administrativ börda.

Den gemensamma överenskommelsen om delegerade akter

8. Kommittén välkomnar undertecknandet av en gemensam överenskommelse om delegerade akter mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen som fogats till det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning [1] och som tillhandahåller en ram för att fastställa målen, tillämpningsområdet, varaktigheten och villkoren för delegeringen.

9. Kriterierna och förfarandet för att anta delegerade akter måste vara mycket tydligt fastställda och ordentligt begränsade för att inte inskränka lagstiftarens roll.

[1] EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

10. Om det råder tvivel om huruvida en aspekt som berörs av ett utkast till delegerad akt är väsentlig eller inte, bör kommissionen därför avstå och lagstiftningen antas enligt de ordinarie lagstiftningsförfarandena.

11. Kommittén välkomnar det tydliga åtagandet att systematiskt rådfråga medlemsstaternas experter i samband med förberedelserna och utarbetandet av delegerade akter, men är inte säker på att detta samråd är tillräckligt väl definierat, transparent och bindande.

12. ReK välkomnar Europaparlamentets förstärkta kontroll av antagandet av delegerade akter.

13. Vi beklagar dock i detta sammanhang att man inte föreskriver samråd med företrädare för de lokala och regionala myndigheterna, trots att dessa är fullt delaktiga i genomförandet av delegerade akter.

14. De lokala och regionala myndigheternas deltagande i denna kontroll är av avgörande betydelse, eftersom de utgör den myndighetsnivå som genomför den största delen av EU-lagstiftningen.

15. Regionkommittén bör få alla dokument samtidigt som medlemsstaternas experter, även utkast till delegerade akter, och dess företrädare bör ges systematiskt och underlättat tillträde till mötena i kommissionens expertgrupper som förbereder delegerade akter.

16. Kommittén välkomnar att kommissionen, Europaparlamentet och rådet senast vid utgången av 2017 ska upprätta ett gemensamt funktionellt register över delegerade akter, som skulle kunna göra det möjligt att öka kontrollen av kommissionens utövande av sina delegerade befogenheter och dessas öppenhet, underlätta planeringen och möjliggöra spårbarhet i de olika skedena av en delegerad akts livscykel.

Analys av subsidiariteten och proportionaliteten

17. Förslaget till förordning medför inga subsidiaritetsproblem eftersom frågan rör delegeringen av befogenhet mellan Europeiska unionens olika institutioner.

18. Av samma skäl medför förslaget till förordning inga proportionalitetsproblem, eftersom det är lämpligt för att uppnå det mål som eftersträvas med förordningen och för att anpassa vissa grundläggande rättsakter till artiklarna 290 och 291 i EUF-fördraget, och eftersom det inte går utöver vad som är nödvändigt.

19. Kommittén erinrar dock om subsidiaritets- och proportionalitetsprincipernas betydelse och betonar att dessa principer inte är tillämpliga enbart vid utarbetandet och antagandet av EU:s lagstiftning, utan även vid genomförandet av den.

20. Delegeringen enligt artikel 290 i EUF-fördraget, som innebär att unionslagstiftarens befogenhet överförs till kommissionen, medför huvudsakligen ett proportionalitetsproblem, eftersom den är ett resultat av en avvägning beträffande rättsaktens regleringsintensitet, men inte ändrar fördelningen av befogenheter mellan unionen och medlemsstaterna.

21. Tvärtom anser kommittén att genomförandet enligt artikel 291 i EUF-fördraget innebär att unionsinstitutionerna utövar en befogenhet som i första hand är medlemsstaternas och därför snarare utgör ett subsidiaritetsproblem.

22. Kommissionen måste därför ständigt se till att dess åtgärder är förenliga med dessa principer, särskilt vid antagandet av genomförandeåtgärder.

Bryssel den 1 december 2017.

Karl-Heinz LAMBERTZ

Europeiska regionkommitténs ordförande